

DIT IS

VERDWALEN

DIT IS VERDWALEN

Gepubliceerd op 1 maart 2020

<https://soundcloud.com/dennis-gaens/dit-is-verdwalen>

(Wandeling) In 'A field guide to getting lost' schrijft Rebecca Solnit het volgende over het engelse woord 'lost':

"Lost really has two disparate meanings. Losing things is about the familiar falling away, getting lost is about the unfamiliar appearing."

EEN PODCAST OVER WAT DAN OOK

We zoeken allemaal manieren om het bekende weg te laten vallen: vakanties, boeken, series, films, maar ook drinken en roken of juist obsessief sporten en mediteren. Wat als we nu eens plaats maken voor dat tweede: het onbekende laten opkomen?

In deze aflevering praat Dennis met dichter en verdwaalexpert Maarten Inghels over verdwalen.

Steun Dit is op Patreon: www.patreon.com/ditis
ondercast.com/ditis

TRANSCRIPTIE

Geluid:

Deur gaat open, iemand loopt naar buiten. Muziek start. We zijn de hele tijd buiten, af en toe komt er een auto langs. We horen Dennis lopen.

DENNIS:

Welkom bij aflevering vijf van dit is. Een podcast over wat dan ook. Een plek voorradioverhalen van elke soort waarin ik mijn nieuwsgierigheid volg. Elke eerste dag van de maand. Mijn naam is Dennis Schans en dit is verdwalen.

In *A Field Guide to Getting Lost* schrijft Rebecca Solnit het volgende over het Engelse woord *lost*: "Lost really has two disparate meanings. Losing things is about the familiar falling away. Getting lost is about the unfamiliar appearing."

Ik denk dat we allemaal wel eens manieren zoeken om een bekende weg te laten vallen. Dat is wat vakanties zijn. Maar dat is soms ook een boek lezen, naar een podcast luisteren. Het is al dat drinken en dat roken. Maar net zo goed is het het obsessief sporten en mediteren. Al die dingen kunnen een manier zijn om te vluchten, om te verdwijnen.

Maar dat kan dus ook op een andere manier. Niet door het bekende weg te laten vallen, maar door het onbekende op te laten komen.

MAARTEN INGHEL SMAARTEN INGHEL S:

Hallo met Maarten?

DENNIS:
Hey Maarten, met Dennis.

MAARTEN INGHELS:
Hey Dennis.

DENNIS:
Hoe gaat het met je?

MAARTEN INGHELS:
Goed, ik ben in Frankrijk aan het dwalen.

DENNIS:
Oh, ik kan ook later terugbellen hè? Dat maakt mij niet uit.

MAARTEN INGHELS:
Nee, ik ben er klaar voor nu. Ik heb mijn hoofd op orde. ik ben er klaar voor.

DENNIS:
Oké.

MAARTEN INGHELS:
Ik ben benieuwd wat je wilt vragen.

DENNIS:
Ja, ik was eigenlijk benieuwd... ik wil verdwalen.

MAARTEN INGHELS:
Jij wilt verdwalen?

DENNIS:
Ja.

MAARTEN INGHELS:
Dan moet je spelregels verzinnen lijkt mij.

DENNIS:
Want ben jij iemand die verdwaalt?

MAARTEN INGHELS:

Ehm, nee want ik er hou er eigenlijk wel van om een soort van uitgekozen, vooraf uitgekozen routes te volgen. Maar je moet spelregels verzinnen om die uitgekozen routes spannend te maken. Een voorbeeld, iets wat ik heb gedaan is de rivier volgen van de bron tot de monding. Ehm, dat is één spelregel en je weet niet waar je gaat uitkomen. Je gaat sowieso verdwalen onderweg.

DENNIS:
Hoe kan dat dan? Want je kunt dat ook op een kaart bekijken?

MAARTEN INGHELDS:

Ja, nee dan moet je geen kaart meenemen hè. Dan moet je gewoon de rivier volgen en zien waardoor je het altijd niet uit het oog kan verliezen. Dat je het altijd nog kan zien bijvoorbeeld. Een van mijn mooiste voorbeelden is Werner Herzog, voettocht over het ijs... *Een voettocht door de kou* heet het. In het Engels *On foot on ice* denk ik? En hij krijgt te horen, hij krijgt een telefoontje op een dag dat zijn vriendin in Parijs in een ziekenhuis op sterven ligt en hij vertrekt hals over kop. Hij trekt zijn schoenen aan, hij pakt zijn leren rugzak, stopt er een boek in, een extra paar sokken en een trui en hij vertrekt vanuit München, dacht ik, naar Parijs te voet. Zonder kaart zonder iets. En een kleine dertigtal dagen later komt hij aan in Parijs en nu ben ik vergeten of hij het... uiteindelijk of niet. Ik denk het niet. Ik denk het net niet. Maar Werner Herzog is wel ondertussen talloze keren verdwaald. Daar heeft hij een heel mooi dagboek over geschreven.

DENNIS:

En wat spreekt jou zo aan in dat verdwalen dan?

MAARTEN INGHELDS:

Ehm, het onzichtbaar zijn, het doelloos rondlopen of het verdwalen of het dwalen. Ben je van compleet onzichtbaar. Het is bijna zoals het leven in een boek, je vergeet dat je bestaat. En ik heb dat gevoel ook als ik aan het wandelen ben. Als ik echt goed aan het dwalen ben en zeker een tijdje bezig ben, dan vervaagt je lichaam een beetje en dan ben je compleet in jezelf en dan ben je onzichtbaar geworden. Je gaat helemaal op in het landschap. En dat kan ook in de stad. Ik bedoel dat hoeft helemaal niet in de romantische natuur te zijn. Dat kan ook perfect... de grootste steden die zijn het beste om in te verdwalen.

DENNIS:

Hoe dan?

MAARTEN INGHELDS:

Ehm, omdat je zo'n, je bent een nietig iemand dan. Je bent maar één van de honderdduizenden. Als je bijvoorbeeld in een klein dorp ronddwaalt dan kom je altijd iemand tegen die je kent. Maar als je in New York rondloopt dan kun je dagenlang rondlopen zonder iemand tegen te komen die je kent volgens mij.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELDS:

En ook het dwalen, je bent in het verkeer van mensen, is een voetganger, staat die op de onderste ladder. Op de onderste sport van de ladder. Je staat helemaal onderaan. Je bent een verwaarloosbaar object. Auto's lijken voorrang te hebben, altijd. Er zijn speciale fietsstroken voor fietsers, maar de voetgangers zijn altijd vrij. Die gaat waar hij wil gaan. Voetganger zijn is het fijnste wat er bestaat.

Korte stilte.

DENNIS:

Ben je er nog?

MAARTEN INGHELS:

Ja, ik ben er nog. Ik ben aan het nadenken.

DENNIS:

Ik las in, dat zal jou ook niet onbekend zijn, Rebecca Solnit die heeft een boek geschreven. *The Field Guide to Getting Lost* en zij schrijft: "Tets verliezen is het wegvallen van het bekende en jezelf verliezen of verdwalen dus is het opkomen van het onbekende."

MAARTEN INGHELS:

Ja dat klinkt heel chique hè.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELS:

Maar dat bedoelde ik ook dus. Dus wat ze zegt... ja voor mij is dat onzichtbaar zijn. Voor mij is dat vergeten dat je er staat, dat is het wandelen. Het is ook het verdwalen, je moet ook echt wandelen. Je kan nooit verdwalen als een fietser als een automobilist. Je kan verloren rijden als automobilist, maar volgens mij kan je nooit echt verdwalen als een automobilist. Dat kan je ook alleen als voetganger.

DENNIS:

Ja, mooi. En wat... Brengt dat onbekende jou nog iets? Behalve in het moment zelf? Houd je er iets aan over?

MAARTEN INGHELS:

Ehm, wat houd ik eraan over. Een fris hoofd. Twee goede benen. Ik hou gewoon van nutteloze dingen.

DENNIS:

Ja. Maar ja, een fris hoofd en twee goede benen is al heel wat in deze wereld denk ik.

MAARTEN INGHELS:

Ja. Zeg, maar waar ben jij nu aan het rondlopen?

DENNIS:

Ik loop nu, ja, door een buurt bij mij in de buurt die ik niet zo goed ken. Maar ik zag dus net wel iets wat ik herkende. Dus ik weet nu weer waar ik ben.

MAARTEN INGHELS:

Ik heb ooit een verhaal geschreven over een app voor je telefoon waarbij je opdrachten kreeg om te verdwalen. Serendipity heette die app en dan kreeg je opdrachten van 'volg gedurende vijf minuten een wolk of loop in de richting van het geluid van de eerste sirene die je hoort, volg een vrouw met een hondje gedurende twee straten'. Je moest vooraf wel een soort van bestemming ingeven waar je naartoe wilde gaan. Maar door al

die opdrachten werd je constant eigenlijk van je route afgedwongen en op den duur was je ergens waar je niet moest zijn.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELS:

En dat vind ik eigenlijk wel een mooie manier om te verdwalen. Als we... je dreigt nogal snel in je vastgeroeste route dan terug te lopen.

DENNIS:

Ja, ja.

MAARTEN INGHELS:

Door de straat die je altijd gebruikt of langs bepaalde winkels of plekken waar je makkelijk komt. Maar die app die dwong je eigenlijk constant om in een gigantische omweg naar je bestemming toe te gaan.

DENNIS:

En zonder app? Je had het net over spelregels... Heb jij tips?

MAARTEN INGHELS:

Ik zou spelregels volgen waardoor je zelf gefascineerd bent of zo. Ik ben bijvoorbeeld ook gefascineerd door onzichtbare spelregels, onzichtbare ruimtes in de stad, bijvoorbeeld. In Antwerpen bestaat er al heel erg lang, sinds wereldoorlog twee een eroev, een Joodse omheining rond de stad, rond de volledige stad. In Amsterdam is het rond een bepaald stadsdeel. En dat is eigenlijk een touw dat op zes meter hoogte hangt. En het geeft de Joden de vrijheid om tijdens de sabbat vrij te kunnen rondlopen en goederen te kunnen vervoeren wat eigenlijk anders vrij beperkt is voor hen. En dus dat ene touwtje is een soort van psychologische ruimte voor de Joodse gemeenschap om vrij te kunnen bewegen. Voor een buitenstaander gaat dat touwtje nooit opvallen, die gaat dat nooit zien hangen, maar als je er op begint te letten dan zie je het touwtje hangen en besef je dat er nog een soort psychologische ruimte binnen de stad is waar je zelf geen weet van hebt of die zelf geen invloed op jou heeft.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELS:

En ik heb op die manier, omdat ik gefascineerd was door die ruimte, heb ik die eroev helemaal rond gewandeld. Je hebt ook gewoon een mooie ring rondom de stad lopen. Ehm en dan kom je op heel onverwachte plekken terecht. En op den duur sowieso ook wel verdwaald in je eigen stad.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELDS:

Dus misschien, wat ik jou wil aanraden is misschien een beroep uitkiezen in de stad, bijvoorbeeld vuilnisophalers of een lantaarnhersteller of iemand die affiches plakt.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELDS:

En hem volgen, of haar te volgen. Of iemand die de krant bedeeft. De kranten bedeelronde te volgen. En volgens mij kan je dan wel verdwaald geraken.

DENNIS:

Ja. Dat is denk ik een mooie.

MAARTEN INGHELDS:

Een goede tip hè.

DENNIS:

Ja. En heb je nog iets te zeggen over verdwalen?

MAARTEN INGHELDS:

Niet vertellen aan andere mensen dat je gaat verdwalen, anders komen ze je zoeken.

DENNIS:

Je bent wel een soort expert in verdwalen denk ik.

MAARTEN INGHELDS:

Ik lees er wel graag over en ik ben er graag mee bezig en ik verdwaal zelf wel graag. Maar ik durf mij geen expert te noemen.

DENNIS:

Oké. Jij hebt nu zeg maar alle research gedaan en je bent ook nog ervaringsdeskundige, maar expert ho maar?

MAARTEN INGHELDS:

Ja, het zit nog even ver weg momenteel. Je vraag kwam onverwachts, maar ik heb ze met plezier beantwoord.

DENNIS:

Nou, hey super bedankt. Heb je nog plannen om te verdwalen?

MAARTEN INGHELDS:

Graag, maar wanneer hè? Het ontbreekt me aan tijd momenteel. Maar ik ben vanmorgen nog gaan rondwalen. Ik ben nu in Frankrijk in Bretagne en het simpelste is gewoon de kust volgen. Er loopt een heel pad land de kustlijn, heel grillig, honderden hoekjes en bochten en kun je urenlang volgen zonder dat je iemand tegenkomt. Nu in de winter toch en op den duur ben je helemaal je oriëntatie kwijt van waar je terecht bent gekomen aan de kust. Het mooiste vind ik eigenlijk gewoon blijven gaan, blijven lopen, tot dat je moe bent en dan, op een gegeven moment heb je er genoeg van en dan moet je,

dan ben je eigenlijk verloren. Dan ben je verloren gelopen, dan weet je niet meer waar je bent en dan moet je nog een soort van manier vinden om terug naar huis te geraken of terug naar de bewoonde wereld.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELS:

En dan moet je een soort van aanknopingspunt terugvinden bij de bewoonde wereld. Bijvoorbeeld een bushalte.

DENNIS:

Ja.

MAARTEN INGHELS:

En dan de bus terug naar huis nemen dat vind ik dan mooi.

DENNIS:

Dit was verdwalen. Met dichter en verdwijnextpert Maarten Inghels. Dit gesprek is deel van een audiotour die ik met Jozien Wijkhuijs en Joeri van Putten heb gemaakt. *Nooit meer drinken*, een audiotour voor je brakke zondag. Met dit soort gesprekken en opdrachtvellen. Een soort vakantiedoeboek zeg maar, maar dan voor die zondagen dat je brak op de bank ligt. En met audio.

Nooit meer drinken verschijnt de komende maand ergens in een beperkte oplage van honderd stuks. Wil je als eerste weten wanneer het er is? Word dan Patreon van Dit Is via de link in de shownotes. Of door gewoon zelf het adres [Patreon.com/ditis](https://www.patreon.com/ditis) in te typen. Voor anderhalve dollar per maand krijg je dan een kijkje achter de schermen en korting op alle releases van ondercast. Op het moment van opnemen is één dollar vijftig ongeveer een euro zevenendertig. Dat is iets meer dan zo'n dubbele Snickers kost, maar echt honderd keer beter voor je gezondheid. Tenzij je gelooft in straling van telefoon et cetera natuurlijk. Dan kun je beter je telefoon weggooien en een dubbele Snickers gaan kopen.

Als je het leuk vindt, mag je natuurlijk een review achterlaten in je favoriete podcastapp. Ik weet het, dat zegt iedereen altijd achter elke podcast, maar zolang ondoorzichtige algoritmes een rol spelen in hoe mensen een podcast ontdekken is het ook gewoon waar. Een aantal sterren zou top zijn, een recensie nog beter. Bedankt alvast. En trouwens, ook bedankt als je het niet doet. Voor het luisteren. Voor je tijd. Tot volgende maand.

GELUID:

Auto's rijden langs, muziek loopt. Als de muziek stopt horen we Dennis naar binnen lopen.

KIM:

Was het gelukt?

DENNIS:

Dat weet ik niet, ik raakte de hele tijd buiten adem. Ik heb dat altijd als ik voice-overs inspreek. En nu moest ik ook nog lopen, dat helpt natuurlijk niet.